

κτικῶ, οὗ τινος ἡ πρωτίστη δύναμις σύγκειται ἀπὸ τὸ πεζικόν. Τὸ τακτικὸν ἱππικὸν ἐν Εὐρώπῃ δὲν ἤθελε δυνήθῃ, καλλίτερον τῶν Ἀράβων νὰ ὑπερασπισθῇ μίαν θέσιν, ἐν περὶ χαρᾶς κωμένον στρατόπεδον. Ἐνὶ λόγῳ οἱ στρατηγικοὶ συνδυασμοὶ τῆς Εὐρώπης δὲν σημαίνουσι τίποτε εἰς Ἀφρικὴν τὰ πράγματα, τὰ στρατεύματα εἶναι ὅλως διάφορα, καὶ ὁ πόλεμος ἐπίσης γίνεται διαφόρως παρ' αὐτοῖς. Αἱ δὲ ἀποθήκαι τῶν εἶναι ἐπίσης κινήτῃ, ὡς τὸ στρατόπεδόν των.

Τοιαύτη ὑπῆρχε περίπου ἡ πολεμικὴ κατάστασις τῶν Ἀράβων, πρὸ τῆς αἰχμαλωσίας τοῦ Ἀδδὲλ Καδέρ, καὶ ἂν ἤδη τὸ πλεῖστον μέρος τῆς Ἀλγερίας ἐκυριεύθη, ἀλλὰ δὲν συμβαίνει σπανίως νὰ δοκιμάζωσιν οἱ Γάλλοι τὴν ἀκαταδάμαστον ἰσχύν των φυλῶν τούτων. Αἱ ἐνταυθα εἰκονογραφίαι ἡμῶν παριστῶσι δύο γυναῖκας, τὴν μὲν εἰς τὸ ἐσωτερικόν της, τὴν δὲ, ὡς ἄλλην τινὰ Σπαρτιάτιδα, πολεμοῦσαν κατὰ τῶν ἐχθρῶν.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ).

Π. Η.

ΠΕΡΙΗΓΗΣΙΣ ΕΙΣ ΛΟΝΔΙΝΟΝ.

(Συγγραφή Φραγγίσκου Βεύ, μετάφρασις Ἀλ. Ἰωαννίδου).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Εἰσαγωγή. — Χαρακτὴρ τῆς περιηγήσεως. — Ἡ κατὰ τὴν ἀνατολήν τοῦ ἡλίου πρώτη τῶν ἀκτῶν θεά. — Εἰσοδος εἰς τὸν Τάμεσιν. — Παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς ἀεικινήσεως αὐτοῦ. — Θαυμάσιον θέαμα τῆς μεγάλης ἀπὸ Ραμογάττην εἰς Λονδίνον ὁδοῦ. — Γραβι-σένδρη. — Βοελβίχη. — Λαὸς ἐφ' ὕδατων. — Ὁ λιμὴν τοῦ Λονδίνου. — Πανόραμα τῆς πόλεως. — Ἐντύπωσις ἰδανικὴ. — Ἐπιβρόχ τῆς γλώσσης ἐπὶ τῶν ἡθῶν. — Οἱ τελῶναι. — Ἡ γέφυρα τοῦ Λονδίνου. — Ἀγγλικὴ φιλοφροσύνη. — Γέφυρα τοῦ Οὐκτερλώ. — Αἱ ναυσιδρομίαι (regates) . . . κτλ. . . — Πρώτη ἐκδρομή. — Trafalgar-Square. — Μνημεῖον Νέλσωνος. — Κιονόκρανα ἐντὸς κλωθίων. — Ἐθνικὴ Στοά. — Ἀθλία τῶν μνημείων τῆς ἀγγλικῆς τέχνης κατὰ-στασις. — Οὐίλλιαμ Ὀργάρθης, κλ . . . — Ἐπιβρόχ τοῦ Κρόμβελ ἐπὶ τῶν τεχνῶν καὶ τοῦ ἐθνικοῦ χαρακτῆρος. — White-Hall. — Ἔρευνα περὶ τῆς ἀληθοῦς θέσεως τῆς λαμπητόμου Καρόλου τοῦ Α'. — Ἐσπέρα ἐν οἶνοπωλείῳ. — Τὸ Λονδίνον κατὰ τὴν νύκτα.

Μολονότι ὁ ἥλιος ἔδυσε πρὸ πέντε ἡδὴ ὥρῶν, ἡ λάμψις ὅμως τοῦ φωτὸς αὐτοῦ διαμένει ἐτι ἐπὶ τοῦ

ὀρίζοντος. Παρατηρεῖτε, κύριε, ὅτι τὴν νύκτα ταύτην δὲν ὑπάρχει νύξ; Ὁ οὐρανὸς εἶναι κάτωχρος, ὡχρότερὰ δὲ αὐτοῦ ἡ ἐπιφάνεια τῆς θαλάσσης, ἡ δὲ περὶ ἡμᾶς ἀτμοσφαῖρα φωτίζεται ὑπὸ μυστηριώδους τινὸς λάμπσεως.

Ἐκ τῶν ὁρῶν τούτων παρατηρήσεων μάλλον, ἢ ἐκ τοῦ ὑπὸ ποικίλων ὑφασμάτων ἐσπαργανωμένου προσώπου αὐτοῦ, ἀνεγνώρισα τὸν ἐν Βαλωνίᾳ ὁμοτράπεζόν μου, διότι καὶ παρεκάλεσα αὐτὸν νὰ καθήσῃ παρ' ἐμοὶ ἐπὶ τοῦ καταστρώματος. Πλὴν τὸ ἀπεπονήθη,

— Ἡξεύρετε, λέγων μοι, ὅτι εἶμαι κατὰ τι θαλασσιῶς. Ὁ πεντηκοντούτης οὗτος συνοδίτης κατέχεται ὑπὸ τῆς μανίας τοῦ παρατηρεῖν, καὶ τῆς ιδέας τοῦ ὅτι γινώσκει τὴν θάλασσαν, ὡς πλεῦσας ἀπὸ Μασσαλίας εἰς Κέττην (Cette).

— Πλέομεν λοιπὸν, μοι λέγει, πρὸς τὸ Λονδῖνον τεσσαράκοντα πέντε τὸν ἀριθμὸν ἅπαντες. Πόσοι νομίζετε ἐξ ἡμῶν θέλουσι δυνηθῆναι νὰ ἐνοησώσιν ὅσα ἀνιδωσιν; Οὐδὲ τρεῖς, νομίζω. Τὸ κατ' ἐμὲ, ὀλίγον φροντίζω περὶ μνημείων, ἅτινα εὐρίσκονται πανταχοῦ· μοι λοντοῦτο θέλω τὰ ἰδῆ... Κύριον ὁμῶς ἔχω σκοπὸν νὰ σπουδάσω, διαρκουσὶν τῶν ὁκτὼ τούτων ἡμερῶν, τὰ ἦθῃ, ἵνα μάθω τί ἐστὶν Ἀγγλία.

Ἡ ιδέα αὕτη ἤθελε κινήσει τὸν γέλωτά μου, ἐὰν ἀναλογιζόμενος τοὺς ἰδίους σκοποὺς, δὲν εὕρισκον αὐτοὺς ἐπίσης ἀλλοκότους ὡς τοὺς τοῦ συνοδίτου μου. Ἡ ἀφελὴς αὐτοῦ ἐξομολόγησις μ' ἐρώτισε τὰ μέγιστα, διότι τῇ ἀληθείᾳ, μέχρι τοῦδε, δὲν ἠρώτησα ἐμαυτὸν τί ἐξήτουν. Βεβαίως ὁ λόγος αὐτοῦ ἦν ὀλίγον ἀποτετολμημένος ὡς πρὸς τὰ πιθανὰ τῆς περιηγήσεως ἀποτελέσματα, ἀλλ' ἡ ιδέα αὐτοῦ ἦν οὐχ ἥττον ὑγιής· διότι, τῷ ὄντι, τὸ περιεργότερον πάντων τῶν ἐν Ἀγγλίᾳ εἶναι οἱ Ἀγγλοὶ αὐτοὶ, ὁ βίος δηλ. οὗτος ὁ ἰδιαιτερός τῶν διαφόρων κλάσεων τῆς κοινωνίας ταύτης, τοσοῦτον ἀποκεχωρισμένης καὶ διαφόρου τῆς ἡμετέρας (1), ὁ ἐσωτερικὸς μηχανισμὸς τοῦ δραστηρίου καὶ ἰσχυροῦ τούτου πολιτισμοῦ, ὅστις, ἀπὸ τὰ βάρη ὑπερβορείου τινὸς νήσου, λάμπων καταναγίζει τοὺς δύο κόσμους. Ἀλλὰ πῶς νὰ ἐγκύψῃ τις ἐν τοιαύτῃ σπουδῇ κατὰ τὸ διάστημα μιᾶς μόνον ἐβδομάδος, προτκεκολλημένος εἰς περιοδίαν τινὰ, προτιθεμένην νὰ διατρέξῃ ταχέως μυριάδας περιέργων ἀντικειμένων, ἐνιαυτοὺς ὅλους παρατηρήσεως ἀπαιτούντων;

Ὡς ἐὰν δὲ προέβλεπε τὰ ἐμπόδια ταῦτα, ὁ συνοδίτης μου, προλαμβάνων, μοι ἀπεκρίθη.

— Ὁ χρόνος εἶναι σύντομος, αἱ δὲ περιστάσεις σπάνια ἀντικείμενα ὁμῶς μελέτης καὶ παρατηρήσεως ἀπαντᾷ τις πανταχοῦ. Μήπως νομίζετε, κύριε, ὅτι διὰ νὰ παρατηρήσῃ τις ἔχει χρεῖαν εὐκαιρίας, ὁδηγοῦ ἢ βιβλίου τινός; Ὁχι τῇ ἀληθείᾳ! διότι ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι, οἵτινες καὶ δέκα ἀν ζήσωσιν ἐν Λονδίνῳ ἔτη, οὐχ' ἥττον θέλουσιν ἐπανελθεῖν ἥττον μεμνημένοι τῶν ἐπὶ εἰκοσι μόνον ἡμέρας διατριψάντων. Ἡ παρατήρησις ἀπαιτεῖ παρατηρητὴν, ὃς ἢ εἰκὼν ζωγράφον, καὶ ὡς εἶπε συγγραφεὺς τις, ὁ χρόνος οὐδὲν ὠφελεῖ πρὸς

τὴν τελειοποίησιν τῶν ἐπιχειρήσεων ἡμῶν. Ἄλλως τε, τῷ ἐνοοῦντι, τὸ πᾶν εἶναι κάτοπτρον, βιβλίον, ἐξεικονίζον καὶ περιγράφον. Τὰ μνημεῖα ἐξηγεῖσι τοὺς θεσμούς· ὁ χαρακτήρ τῆς ὁδοῦ, τῶν οἰκιῶν, τὸ βάδισμα τῶν διαβατῶν, παρίστανται ὡς ἀποτελέσματα, ὧν, συνδιαζόμεναι, ἐξευρίσκονται αἱ αἰτίαι. Τὸ περιέργον ὅμμα πανταχοῦ ἀπαντᾷ σύμβολα, οὐδ' αὐτῶν τῶν λίθων ἐξαιρουμένων.

Ἡ πεποιθησις τοῦ ἀνθρώπου τοῦτου μὲ ἐνεθάρρυνε. Διότι, τῷ ὄντι, μόλις εἶχον ἐλθεῖν ὁκτὼ ἡμερῶν, ὡς ἐλογιζόμην νὰ διέλθω ὡς αὐτὸς, διερχόμενος δηλονότι, μετ' ἐπιστάσις τὰ κυριώτερα τῶν μνημείων καὶ ὡφελοῦμενος ἐκ τῆς μεθόδου τῆς οἰκονομίας καὶ τῆς ταχύτητος τῶν ἐβδομαδιαίων τούτων γαλλικῶν εἰς Ἀγγλίαν ἐκδρομῶν. Ἀλλὰ παρὰ ταῦτα διελογιζόμην ἔτι, οἰκειωθεὶς οὕτω μετὰ τῶν ἡθῶν τῷ Λονδίνου, νὰ διαμείνω ἐν αὐτῷ ὅλον μῆνα, ξενιζόμενος παρὰ τινι ἀγγλικῇ οἰκογενείᾳ, ἵνα δυνηθῶ νὰ ἐξετάσω ἐν ἀνέσει καὶ βαθύτερον. Πολλὰς δ' ἔχων τὰς πρὸς διαφόρους κατοίκους τῆς πρωτεύουσος ταύτης συστατικὰς, ἡλιπίζον ν' ἀποκτήσω γνώσεις ἀσφαλεστέρας, καθαρωτέρας, καὶ ἐὰν δὲν ἤθελον δυνηθῆναι νὰ γνωρίσω τὰ πάντα, τοιαύχιστον ἤθελον κατορθώσαι νὰ ἐκθέσω πιστῶς ἄνευ προκαταλήψεως ἢ πάθους, πᾶν ὅ,τι ἤθελε προσβάλλει τὴν ὁρασίμ μου. Ἡ πρόθεσις μου αὕτη πραγματωθεῖσα, μοι ἀπέδειξε ὅτι ἡ Ἀγγλία ἐν ἡ διαφόρους ἐξετέλεσσα ἐκδρομὰς. εἶναι ἀληθῶς ὀλίγον γνωστὴ παρ' ἡμῖν. Διότι πολλὰ τῶν πραγμάτων παρεμορφώθησαν, ἡ δὲ ὑπερβολὴ παρεισέφρυσεν πανταχοῦ, καὶ ἠναγκάσθη νὰ μεταβάλω τὰς πρότερας ιδέας μου, ὡς ἔχουσι κοινῶς οἱ Γάλλοι περὶ Ἀγγλίας καὶ Ἀγγλῶν.

Ἀλλὰ δὲν προτίθεμαι νὰ δώσω ἐπὶ ἀντικειμένου τοσοῦτον ἀκροσφαλοῦς ἀπολύτους τινὰς κρίσεις, οὔτε νὰ ἐκφράσω παρατηρήσεις μεμονωμένας, ὡς κανόνας τινὰς γενικούς. Ὁχι, ἀλλὰ θέλω εἰπεῖ ὅ,τι εἶδον καὶ ἐξεικονίσει πᾶν ὅ,τι ἐσχεδιάσα ἀφελῶς, καὶ ἐπιμελῶς ἀπὸ τῆς φύσεως. Οὐδὲν ἐλάττωστον, οὐδὲν πλεόν. Ἡ χώρα αὕτη εἶναι ἡ κλασσικὴ γῆ τῆς ψυχρᾶς κρίσεως, ἡ γῆ τοῦ θετικοῦ καὶ πραγματικοῦ βίου· ἀποσκορακίζει δὲ τὴν ποιητικὴν φαντασίαν καὶ τὰ ἐκ συνθήκης τεχνάσματα, διότι δὲν θέλει νὰ φαίνεται ἄλλη παρ' ὅ,τι εἶναι ἀληθῶς.

Τὰ χαρακτηριστικὰ καὶ τὴν φύσιν αὐτῆς τῆς Ἀγγλίας ἀναγκάζεται τις νὰ ἐξετάζῃ λεπτομερῶς ἐπὶ τῶν ἀντικειμένων. Ἡ παρατήρησις ἐν αὐτῇ ἔρχεται ἀπροσδοκῆτως, καὶ καταλαμβάνει ἐξ ἀπροόπτου, ὁ δὲ περιηγητὴς ἀποδέχεται, ὅτι· εἰπεῖν, αὐτὴν χωρὶς νὰ τὴν ἀκολουθήσῃ. Ἡ ἐξομολόγησις αὕτη καταδεικνύει βεβαίως μικρολόγον τινὰ σπουδὴν, ἥτις μόνον ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦτον, δύναται νὰ παρασταθῇ ὡς νέα, καὶ, τολμῶ εἰπεῖν, σπουδαία καὶ ἐπαγωγὴ. Ὁ ἀναγνώστης ἡμῶν θέλει ἴσως συγχωρήσει τὴν ταπεινὴν ταύτην ἐξηγήσιν, ἕνεκα τῆς ὑπαγορευσάσης αὐτὴν εἰλικρινείας, καὶ, ἐὰν εὐαρεστήται, ὡς ἔλθῃ ἐπὶ τοῦ καταστρώματος τοῦ ἀμφολοῖου, ἢ πὸ λ ι ε τ ῆ ς Β ο λ ω ν ι α ς, ἵνα συναπλεύσωμεν τὸν Τάμεσιν μέχρι τῆς γεφύρας τοῦ Λονδίνου. Ἡ νύξ εἶναι πένθιμος καὶ σιωπηλὴ, ὁ οὐρανὸς ἀνέφελος, τῆς δὲ θαλάσσης τὰ λεία καὶ μακρόθεν καταστράπτοντα κέλευθα ὑπ' οὐδεμιᾶς ταρασσονται ῥυτίδος.

Καθ' ὅσον ἐπροχωροῦμεν, κατὰ τοσοῦτον κατελαμβάνομεν ὑπὸ τῆς ἀφελούς ἐκείνης ἐκπλήξεως καὶ τῆς ἐκ τῆς ἀπειρίας ἀνησυχίας, τῆς χαρακτηριζούσης τοὺς

(1) Ὁ συγγραφεὺς τῆς παρούσης ἀξιολόγου περιηγήσεως, (en train de plaisir), καθὼς Γάλλος, παρατηρεῖ καὶ παραβάλλει τὰ πράγματα μετὰ τῶν τῆς πατρίδος αὐτοῦ, καὶ, ἐκ τοῦ κατὰ τῶν Ἀγγλῶν ἐνυπάρχοντος εἰς πᾶσαν γαλλικὴν καρδίαν φθόνου, ἀρύεται τὴν φιλοσκομμωσύνην ταύτην, τὴν ἐπιφανιμένην πανταχοῦ τοῦ ἔργου του. Σημ. τοῦ Μ.

συμπολίτας μου. Οἱ Γάλλοι δὲν περιηγοῦνται ἱκανῶς, καὶ κατὰ τοῦτο ὀπισθοχωροῦσιν, ὥς πρὸς τοὺς ἄλλους βορείους λαοὺς. Τὰ οἰκουρά αὐτῶν ἔθιμα ἐμποιοῦσιν ἄλλεψιν ἐπαισθητὴν εἰς τὴν ἀνατροφήν αὐτῶν. Ἐντεῦθεν ἀναριθμητοὶ προλήψεις, ἐντεῦθεν αἱ δυσκολαί τῆς συγκοινωνίας αὐτῶν μετὰ τῶν ἄλλων ἐθνῶν, ἡ ἀνεπιτηδεύτης αὐτῶν πρὸς τὸ ἀποικίζειν, ἡ περιορισμένη τοῦ ἐμπορίου ἔκτασις, τὰ στενὰ ὅρια τῆς ἱστορικῆς αὐτῶν ἐκπαίδευσως, καὶ τὰ πλείστα τῶν πλημμελημάτων, ἅτινα ταράττουν πάντοτε τὴν ἐξωτερικὴν τῆς Γαλλίας πολιτικὴν. Οἱ πολῖται τοῦ κράτους τῆς Ἀγγλίας γνωρίζουσι τὸν κόσμον ἅπαντα σχεδόν, ὥς οἱ ἀστυνομικοὶ παρ' ἡμῖν κλητῆρες γινώσκουσι τὰς ὁδοὺς τῶν Παρισίων. Καὶ ἐὰν θελήσωμεν παράδειγμα τι καταλλήλον, δυνάμενον νὰ ἐμπνεύσῃ ἡμῖν ὁρέξεις κινδυνωδές, ἰδοὺ ἀναμφιβόλως τὸ ἔθνος τοῦτο, οὗ τινος, καίτοι τὸ ἐθνικὸν αἶσθημα καὶ ἡ φιλοπατρία φθάνει μέχρι δεισιδαιμονίας, οὐχ ἦντον ὅμως ἐξελέξατο πατρίδα τὸν κόσμον ὅλον.

Διὰ τοῦτο ἡ ἐπιχείρησις αὕτη τῆς διευκολύνσεως τῆς εἰς Λονδῖνον περιηγήσεως, ἐφάνη ἐξ ἀρχῆς ὠφελιμωτάτη ἐφεύρεσις, ἀναπληροῦσα ἐν μέρεσι τῆς ἐθνικῆς ταύτης ἡμῶν ἑλλείψιν. Ἐξέτασαντες δὲ αὐτὴν λεπτομερέστερον, δὲν διατάζομεν νὰ διακηρύξωμεν εἰλικρινῶς, ὅτι, φυλάττουσα τὰς ὑποσχέσεις αὐτῆς, διευθύνεται ὑπὸ ἀνθρώπων νεαρῶν, δραστηρίων καὶ ἐπιμελῶν. Αἱ ἡμέραι διαμοιράζονται ὑπ' αὐτῆς καταλλήλως· ἡ δὲ ὕλική ζωὴ εἶναι τοσοῦτον ἁρμοδία, ὥστε καὶ γυναικες δύνανται εὐκολώτατα νὰ μεθεῶσι τῆς ἐκδρομῆς ταύτης, ἥτις ἄλλως τε διευκολύνει τὴν τοῦ Λονδίνου περιήγησιν διὰ τῆς καταπληκτικῆς αὐτῆς οἰκονομίας. Ἀλλὰ καὶ οἱ νέοι δύνανται, νομίζομεν, κατὰ τὰς διακοπὰς τῶν μαθημάτων αὐτῶν νὰ ἐμπιστευθῶσιν ἀδιστακτικῶς εἰς τὰς φροντίδας τῶν ΚΚ. Δορσὰν καὶ Μιρὲς, καθόσον μάλιστα ἐκάστη συνοδία διευθύνεται καὶ ἐπιτηρεῖται ὑφ' ἐνὸς τῶν προϊστάμενων, ἡ τῶν συνεταίρων αὐτῆς.

Εἶδος εὐχαριστήσεως καὶ ψυχαγωγίας πάντῃ ἰδιάζον εἰς τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ περιηγεῖσθαι, εἶναι τὸ περίεργον θέαμα τῆς συνοδίας, ἀποτελεσμένης ὑπὸ ἀνθρώπων, καὶ τάξεων, καὶ χαρακτῆρων διαφόρων, ὧν ἕκαστος ἔχει τὴν ἰδίαν φαντασίαν τευ, τὰς προλήψεις του. Μεταφερόμενοι εἰς χώραν ξένην, διακρίνονται ἐκ τῆς διαφωνίας αὐτῶν ζωγραφικῶς πως καὶ ἀπροδοκῆτως, ἀλλ' αἱ ταχεῖαι αὗται ἀνθρώπων διαφόρων ἐθνῶν προσπελάσεις οὐδὲν παρουσιάζουσι τὸ ἄτοπον, διότι οὐδεὶς γίνεται δεκτικὸς εἰς τὴν συνοδίαν ἄνευ πληροφοριῶν τινων προοιμιωδῶν.

— Τέλος, ἀνέκραξεν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, ζητῶν νὰ συντέμνῃ τὰς βραδείας τῆς νυκτὸς ὥρας, ἀξιωματικὸς τις τῆς ἐθνικῆς φρουρᾶς, ἔχομεν ἀνάγκην ἐνταῦθα περισστέρας τάξεως, περισστέρας πειθαρχίας. Πρέπει νὰ διδεται εἰς ἕκαστον ὁ ἀριθμὸς αὐτοῦ καὶ εἰς πᾶν γεῦμα, καὶ εἰς πᾶσαν ἐκδρομὴν νὰ προσκαλῆται, νὰ μετακαλῆται καὶ τὰ πάντα νὰ κανονισθῶσι στρατιωτικῶς.

— Πότε θέλομεν φθάσει εἰς Λονδῖνον;

— Τὴν μεσημέριαν.

— Ὡραν στρατιωτικὴν τοῦλάχιστον. αἱ;

Ἄλλὰ τὴν στιγμὴν ταύτην προσέρχεται φιλοπεριηγητὴς τις λέγων,

— Νομίζω ὅτι δὲν θὰ μᾶς ὁδηγήσωσιν ὡς ἀγέλην προβάτων καὶ μᾶς κατατόξωσιν εἰς εὐθείαν γραμμὴν

ὡς μαθητὰς πορευομένους εἰς περίπατον· τὸ κατ' ἐμὲ δὲν ἔχω ποτὲ σκοπὸν νὰ περιορίσω τὴν ἐλευθερίαν μου.

— Δὲν θέλομεν ἐξέλθει ἐνταῦθα ἄνευ τῆς στρατιωτικῆς πειθαρχίας, κύριε· καὶ ὅταν τις ὑπηρετήσῃ... Καὶ ἄρχεται διενεξίς ἰσχυρὰ μεταξὺ τῶν συμπλεόντων, καθ' ἣν τὸ στρατιωτικὸν τοῦτο πνεῦμα ἀνακυκᾷ ἅπαντα τὰ χρονικά τῆς αὐτοκρατορίας, ὅτε πλησιάζομεν τὴν πατρίδα τοῦ Οὐέλλιγκων· μετ' ὀλίγον δὲ ἀκούονται πάλιν μεταξὺ τῶν φιλονεικούντων αἱ λέξεις—Οἱ Πρώσοι διὰ τῶν ἀντιπερισπασμῶν αὐτῶν. . . Ἐὰν ὁ Γρούχως ἐφθάνει εἰς τρεῖς ὥρας. . . κτλ. κτλ.

Ἐν τούτοις, ἡ ναὺς θαλασσοπορεῖ, καταλείπουσα ὀπισθεν αὐτῆς τροχίαν, ἥς τὰ ἄκρα φωσφορίζουσιν ἐκατέρωθεν. Πρὸς τ' ἀριστερὰ μακρὰ φώτων σειρὰ, οἶονεὶ κομβολόγιον ἀστέρων χορευόντων ἐπὶ τῶν κυμάτων, ἀναγγέλλει ἡμῖν ὅτι ἀνερχόμεθα τὸ Δουβρόν, καὶ ἡ μόλις ἐκ τινος ἀπροσδοκῆτου τοῦ οὐρανοῦ σημείου ὑποφώσκει ἡὼς, ὑποδεικνύει, ἀμυδρῶς πως φωτίζουσα τοὺς οἴκους τῆς Ῥαμσαγῆς, περικυκλούμενους ὑπὸ ἐπαύλειον καὶ ἐσπαρμένους ὡς ἄνθη μεταξὺ δένδρων δασυφύλων καὶ πυκνῶν. Πορρωτέρω δὲ ἀναφαίνεται ἡ Μαργάτη, στέφουσα ἀκτὴν τινα ὠχρὰν καὶ λείαν, φαινομένην δὲ ὡς στηλοβάτην ἐπιστηριζόμενον ἐπὶ κλίνης μελαίνων φυκῶν, καὶ φέροντα τὴν πόλιν, χλόης ἐπικαθήμενῃ. Ἡ Μαργάτη ἀναπτύσσει τοὺς πελωρίους ἐκ φαίων πλίνθων οἴκους αὐτῆς, διατρυπημένους ὑπὸ ἀπειραριθμῶν παραθύρων, καὶ τὸ ὀγκῶδες, καὶ τὴν κορυφὴν μετ' ἑξάπλεων πεποικιλμένην ἔχον κωδωνοστάσιον αὐτῆς.

Ἡ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου προαγγέλλουσα ἐωθινή αὕτη σκιαύγεια ἀμυδρῶς μόνον φωτίζει τὰ ἀντικείμενα. Βαθυμὲδν δὲ καὶ κατ' ὀλίγον ἡ ἀκτὴ ἐπιπεδοῦται, καὶ πρὸς δεξιὰ μὲν λεπτὴ ἄμμου σειρὰ καταδεικνύουσα τὰ ὅρια τῆς θαλάσσης, ἀπατᾷ τὸν εἰσπλέοντα, νομίζοντα ὅτι εἰσέρχεται εἰς τὸν Τάμεσιν· ἀλλ' αἶφνης ὀπισθεν τῆς κρασπεδώσεως ταύτης ἀναφαίνεται ἰσότης τις εἰς πὺν ὀρίζοντα διαγραφόμενος. Καθ' ὅσον ἡ ναὺς προχωρεῖ πρὸς δυσμὰς, ἡ περιέργεια τοῦ περιηγητοῦ συγκεντροῦται ἐπὶ τῆς Ἀγγλικῆς ὁχθῆς, ἐνθα βλέπει δύο πύργους πενθίμους τὴν ὄψιν, Two Sisters, ἀνεγερθέντας, ὡς λέγουσιν, εἰς ἀνάμνησιν δύο νεανίδων καταποντισθεῖσιν ἐνταῦθα. Μετὰ ταῦτα ἀναφαίνονται πρὸς τὰ ὀπισθεν φαίου τινος κωλοσοῦ, αἱ λευκαὶ κεκλεισμέναι οἰκίαι τῆς Herneby, πόλεως τῶν λουτρῶν, κατοπριζομένης ἀπάσης ζωγραφικώτατα ἐπὶ τῆς κυανῆς τῶν κυμάτων ἐπιφανείας. Δευτέρα δὲ τις ἀμυδρῆς σειρὰ, διαβέτης διὰ τὸ παρ' αὐτὴν ναυάγιον τῆς Ἀδελαιοῦς, λέγουσιν ὅτι δεικνύει τὴν ἔσοδον τοῦ Τάμεσεως, καὶ ἐπειδὴ ἡ ξηρὰ δὲν φαίνεται ἐμὴ ἐξ ἐνὸς μόνου μέρους ἀναγκάζεται τις νὰ παραδεχῇ τὴν παράδοξον ἰδέαν ὅτι ὁ ποταμὸς οὗτος ἔχει μίαν μόνον ὁχθὴν.

Ἄλλὰ παρὰ τὴν Βαρνστάλην, ἄρχεται βλέπων ὁ περιηγητὴς ἀκτινὸβολοῦντα τὰ κύματα τῆς ἀπέναντι παραλίας, λεπτῆς, ὀδοντοτῆς καὶ βαθυχερούς, ὡς ἐσφατωμένον ἔλασμα πρίονός τινος. Τὴν γαλήνην δὲ ταύτης διαδέχεται αἶφνης ἀναθρόσκουσα ἡ κίνησις καὶ ἡ ζωή. Ὁ ἥλιος οἶονεὶ ἐξεγείρων ὑπνώπτοντα τὸν Τάμεσιν, ἀποδίδωκε τὴν ὁμίχλην καὶ προσβάλλει καταυγάζων διὰ τῶν πρώτων αὐτοῦ ἀκτίνων, σειρὰν λευκοτάτων ἰστίων, τὴν δίοδον καταδεικνύντων, καὶ μα-

κρυνομένων ἐπὶ τῶν ὑδάτων, φαινομένων δὲ ὡς σμή-
νος ἀλκυόνων ἐρατεινῶν, φευγουσῶν πέραν πρὸς τοὺς
ἀέρας.

Τότε ἅπαν τὸ πλήρωμα ἐμφυχοῦται, τὸ κατὰ σρω-
μα πληροῦται, καὶ ἀπὸ τῶν ὁπῶν τοῦ κύτους ἐξέρ-
χονται ὡς μύρμηκες μορφαὶ ὡχραί· οἱ δὲ ἐπιβάται
τῆς γαλλικῆς ταύτης συνοδίας διαιροῦνται ἐν ἀκαρεῖ
εἰς δύο κλάσεις, εἰς τοὺς ἀμέσως καὶ τοὺς μετὰ ταῦ-
τα δειπνήσοντας.

Ἐνῷ δ' οὗτοι πορεύονται ταραχωδῶς, ἀκολουθη-
σωμεν μετὰ προσοχῆς τὴν πορείαν τοῦ ποταμοῦ, τοῦ
εὐρέως τούτου τῆς Ἀγγλίας καὶ ὄλου τοῦ ἐμπορικοῦ
κόσμου λιμένος. Διότι μόλις περὶ τὴν ἑκτὴν τῆς πρωίας
θέλομεν φθάσει εἰς Λονδίνον.

Ὁ διὰ τῆς ἀνάδου τοῦ ποταμοῦ κατάπλους ἐν τῇ
μητροπόλει ταύτῃ, παρέχει τὸ περιεργότερον, τὸ κατα-
πληκτικώτερον καὶ μεγαλοπρεπέστερον τῶν θαυμά-
των, ὅσα καταδεικνύουσιν αἱ λαμπρότεραι ἀνθρωπίνων
χειρῶν οἰκήσεις.

(Ἐπεται συνέχεια.)

Ο ΚΑΤΑΡΡΑΚΤΗΣ ΤΟΥ ΝΙΑΓΑΡΑ.

(Κατὰ τὸ Γερμανικόν).

Ὁ ποταμὸς τοῦ Ἀγίου Λαυρεντίου, ὅστις σχηματί-
ζεται ἀπο τῆς σύρροτος τῶν ὑδάτων ἀλληλενδέτων λι-
μνῶν τῆς Βορείου Ἀμερικῆς, ἀποτελεῖ τὸ μοναδικόν
αὐτὸ τῆς μεγαλοπρεπεστέρας φύσεως θέαμα, τὸν κα-
ταρράκτην τοῦ Νιαγάρα, ἐξερχόμενος ἀπὸ τὸ ἀνατο-
λικὸν ἄκρον τῆς λίμνης Ἐριῆς καὶ εἰσβάλων εἰς τὴν
λίμνην Ὀνταριάν. Καταρχὰς τρέχει ἡσύχως καὶ γα-
ληνιαῶς· ἀλλὰ πλησίον τοῦ ἀκρωτηρίου Κιπεδαῖῦ
καθίσταται ἡ κοίτη του βραχυῶδες καὶ στενωτάτη, τὰ
κλίματά του συντρίβονται εἰς τοὺς σκοπέλους καὶ κτυ-
πῶσι μὲ τοσαύτην ὀρμὴν εἰς τοὺς βράχους ὥστε τὸ
ὑδωρ, ἀφρίζον, πηδᾷ ὕψηλὰ εἰς τὴν αἰθροσφαῖραν. Ἐν-
ταῦθα ὁ ποταμὸς εἰς μὲν τὰ ἄκρα μετὰ μανίας τρο-
μερᾶς ἀναβράζει, εἰς δὲ τὸ μέσον, ἂν καὶ εἶναι ὀρμη-
τικὸς, εἶναι ὅμως ὀλιγώτερον κινδυνώδης, ὥστε μετὰ
πολλῆς ἐπιτηδειότητος διοικούμενα τὰ πλοῖα, καὶ διευ-
θυνόμενα πάντοτε κατὰ τὸ μέσον, δύναται νὰ φθά-
σωσιν εἰς τὴν νῆσον, ἥτις διαιρεῖ τὸν ῥοῦν εἰς τὸ μέ-
ρος ὅπου καταπίπτει.

Διὰ νὰ φθάσῃ τις εἰς τὴν νῆσον ταύτην, πρέπει ν' ἀ-
πομακρυνθῇ ἀπόστασιν τινα ἀπὸ τοῦ ἀκρωτηρίου Κιπε-
δαῖῦ, ὅπου ἔ ροῦς εἶναι ἡσυχώτερος· καθ' ὅλον δὲ τὸν
δρόμον νὰ ἴσταται ἀκριβῶς εἰς τὸ μέσον· διότι τὸ
πλοῖον ὀλίγον μόνον ἔαν παρεκκλίνῃ πρὸς δεξιὰν ἢ
ἀριστεράν, εἶναι ἀδύνατον πλέον νὰ κατανικθῇ ἢ
ὀρμῇ του· ἡ καταστροφή του εἶναι ἀφευκτος.

Καὶ κατὰ τὴν ἐπιστροφήν του δὲ ἐκ τῆς νήσου ταύτης
τὸ πλοῖον ὑπόκειται εἰς μέγαν κίνδυνον καὶ εἰς δυσ-
κολίας· καὶ μολοντοῦτο πολλοὶ λαμβάνουσι τὴν ἄλο-
γον τὴν πλεῦσον πρὸς ταύτην τὴν νῆσον, ὅπως ἴδωσι τὴν
κατάπτωσιν τοῦ ὕδατος ἐξ ἐκείνου τοῦ
μέρους ἢ διὰ νὰ καυχῶνται ὅτι εὐρέθησάν ποτε ἐκεῖ.

Δι' ἐπικινδύνου τινὸς στενοποῦ φθάσεις εἰς ἐπίπεδόν
τινα βράχον, ἀνυψούμενον ἐπὶ τοῦ ἀποτόμου κρηματοῦ
τῆς ἀριστερᾶς ὄχτης· ἐκ τοῦ μέρους τούτου, βλέπεις
μετ' ἐκπλήξεως τὴν κοίτην ἐνὸς ἀπεράντου ποταμοῦ
νὰ διακόπτεται διαμιάς, καὶ ἡ παμμεγέθης ἐκείνη τοῦ
ὑδατος ποσότης νὰ κατακριμνίζεται ἀπὸ 150 ποδῶν
ὑψος εἰς φρικαλέα βάθη. Ὁμοιάζει ἀκτίνα ζωπρὰν
καὶ ἐκτεταμένην φλογεροῦ ἡλίου, ἔαν ὑποτεθῇ ἡ ἀκτίς
αὕτη ἐξ ὕδατος καὶ ἐκ τοῦ πλησίον θεωρουμένη· καὶ
εἰς μυστηριώδη ἀβυσσον ἐκσφενδονιζομένη.

Ἡ ψυχὴ σου καταλαμβάνεται ἀπὸ ἀκατάληπτον
θαυμασμὸν καὶ ἀόριστον παγηρὰν κατάπληξιν, βλέποντος
ἐμπροσθέν σου τὴν ὑπεραπέραντον δεξαμενὴν αὐτὴν,
ἥτις ὡς νὰ ἦναι κρατὴρ μυστηριώδης... ὑπερανθρω-
πίνου τινὸς ἡφαιστίου, ἔχει τὴν δύναμιν διαμιάς νὰ με-
ταβάλλῃ τὴν ἄπειρον ἐκείνην ποσότητα τοῦ ὕδατος εἰς
ἀτμούς, ὡς πικνότερα νέφη. Ἐὰν ἡ φρίκη σου ἐνταῦθα
ὑπερνικθῇ ὑπὸ τῆς περιεργείας σου καὶ ἂν δὲν κατα-
βληθῇς ὑπὸ σπασμωδικῆς σκοτοδινίας, τὴν ὁποίαν
ἐπαυξάνει καὶ ὁ κλονισμὸς τοῦ ἐδάφους, θὰ θεωρήσῃς
τὸν μυστηριώδη, τὸν βροντερὸν, εἰς πολλῶν μιλίων
ἀπόστασιν ἀντηχοῦντα καὶ τὸν λυσωδέστατον πόλεμον
ἀφροπασμένων καὶ γιγαντιαίων φασμάτων, τὰ ὅποια
παρήχθησαν ἐκ τῆς ἐκσφενδονιζομένης αὐτῆς ὑπερμε-
γέθους ὑδατῶδους ἀκτίος...

Ἐὰν τυχὸν εἰς τὸ ὀρμητικώτατον αὐτὸ ὑδωρ εὐρέθῃ
ἡ ἔμψυ πρᾶγμα τι ἢ ζῶν, ὡς ἰχθεῖς, πτηνὰ θαλάσσια,
δορκάδες κλ. τῶν ὁποίων πολλὰ μάλιστα εὐχαριστοῦν-
ται καταρχὰς εἰς τὸ νὰ τοὺς σύρῃ τὸ ῥεῦμα, εὐθὺς ἀρ-
πάζεται καὶ κατακριμνίζεται εἰς τὴν ἀβυσσον. Ἡ
σύνθλιψις καὶ ἡ ὀρμὴ τοῦ ὕδατος, εἶναι τόσο μεγάλη,
ὥστε τὰ ἄθλια ζῶα δὲν δύναται νὰ ἀποφύγῃσι τὴν
καταστροφήν των. Ζητοῦν ν' ἀνυψωθῶσι σπαράσσοντα
τὰς πέτερυγὰς των, πλὴν οἱ πόδες των συσφίγγονται
ὑπὸ δεσμῶν σιδηρῶν καὶ κατασφενδονίζονται εἰς τὰ
φρικαλέα βάραθρα τῆς δεξιμενῆς, παρὰ τὰς ὄχθας τῆς
ὁποίας πορεύονται τὰ ἐσπαραγμένα ταῦτα ὄντα, θύμα-
τα τοῦ λυσώδους καὶ μυστηριώδους ἐκείνου πολέμου.

Τὸ χρῶμα τοῦ ὕδατος, κατακρημνιζομένου, εἶναι
ἐνίοτε μελανοπράσινον, διαφανές, στυλπνόν, ὡς ἄφρος,
καὶ παραλλάσει συμφώνως μὲ τὴν κατάστασιν τῆς αἰ-
μοσφαίρας, μὲ τὴν θέσιν τοῦ ἡλίου, καὶ τὴν σφοδρό-
τητα τῶν ἀνέμων... Οὐδεμία γλῶσσα δύναται νὰ
περιγράψῃ οὔτε ἂν καθαρῶς τὴν ἐντύπωσιν ἣν προξεν-
εῖ τὸ τόσο μεγαλοπρεπὲς καὶ τόσο καταπληκτικὸν
αὐτὸ θέαμα. Ὅλοι αἱ αἰσθήσεις σου καταλαμβάνονται
ζωηρῶς ὑπὸ τρόμου καὶ θαυμασμοῦ μεγίστου. Ὁ βρον-
τερὸς πάταγος τοῦ ὕδατος σοὶ ἐμποιεῖ ἀκατάληπτον
τινὰ φρίκην, ὅταν συλλογισθῇς ὅτι σμικροτάτῃ μόνον
πνοῇ τῆς τρομερᾶς ἐκείνης δίνης, ἀρκεῖ νὰ ἐκσφενδο-
νίσῃ τὸν ἀδύνατον ἄνθρωπον, ἀπὸ τοῦ βράχου εἰς ὃν
ἴσταται, καὶ νὰ τὸν ἐξαφανίσῃ διαμιάς ἐντός τῆς ἀβύ-
σου, ἀπὸ τὴν ὁποίαν οὐδεμία δύναμις ἀνθρωπίνῃ δύ-
ναται νὰ τὸν σώσῃ... Τὰ ὅσα κωφαίνονται ἐκ τοῦ
βροντεροῦ αὐτοῦ ἀναβρασμοῦ, εἰ ὀφθαλμοὶ πλανῶνται
ἀκαταπαύστως ἔνθεν κακεῖθεν, μὴν ἡξέυροντες ποῦ νὰ
διευθυνθῶσι, καὶ ἡ ψυχὴ εὐρίσκεται εἰς ταραχὴν ἀνεξή-
γητον.

Π. Η.